

چڑیکپائی کر دن سنا

پیشکه ش به :

نیشتمانی خوش و بست

مهند ناصر زمی

کارشناس معدن در امور استخراج

چریکه‌ی گوردهستان

دانز ازی :

حده سه ن زیره لک

بدرواری

۱۳۴۵ - ۱۹۶۶

تاران



حەسەن زىرەك

ئافه رين



هوندر به شى^۷ كى خودا داوه ، زو^۷ رتى به هد
ول^۷ و تى^۷ كوشان نيه^۴ ؛ هونه رباره يى^۷ يكى به مه
مووكدى^۷ نادرى^۷ ؛ هونه ربە خو^۷ ينه واريي نيه ؛
هونه ريشكى^۷ يكى به تىند كە لە جىهانى پەنامە كىيە
وه؛ پىشنىگى خو^۷ يى به رئە داتھوھ ، لە ناكاو ئە كە
و^۷ يته سەردلى^۷ لىك، ئەمود^۷ لە رووناك ئە كاتھوھ، بېبى^۷
ئە وە خاوهن دل^۷ ئاگاي لە خ^۷ وي بى^۷. يە كى^۷ لە

كە سانە كە بەبارەي هونه رى پەنامە كىي را زاوه تە وە ؛ كاك « حە سدن زىرە ك »
كە بەبى^۷ ئە وە بخويىنى^۷ هو^۷ نە رىكى تە رده س و، بە سەدانە رىكى چالاك و
نوكتەو^۷ يىز^۷ كى قورس و قول^۷ ؛ ئە وە هوندرەندە، هەروەھا كەشى^۷ وە، چارەنۇوسى-
زو^۷ ربى هونه رەندان ئە^۷ واپى^۷، لە ژييانى خو^۷ دا ناكامى و، چە وسانە وە
زو^۷ رى دىوھ ؛ تا^۷لى وسو^۷ يرى رو^۷ گارى گەلى^۷ چ^۷ يشتۈۋە ؛ لە گەل^۷ ئە وە مۇوهە سەختى و،
تەنگ و، چە^۷ لە مەشدا كە بە سەریاھاتووھ، هوندرە بە نرخە كە خو^۷ لە هەركات و،
رو^۷ زىك دا كە خەلى^۷ و كە وتبى^۷ ، ب^۷ و خزمەت بە گەل و نىشتمانى بە كار ھىناوھ،
وە دە رخستىنى هوندرە كە ئى^۷ و بە تىن كردنە وە پایە و، بناگەي مۇوسىقاي كوردى،
بەئە رىكى^۷ كى گەورەي سەرشانى خو^۷ زانىوھ.

بە داخە وە ! سەرلى^۷ شىوا و يى و پە شى^۷ واوېي گەلە كە مان ، بۇ وە تە هو^۷

شپرژه‌یی و، لی^۷قه و ماویی ئەوچه شنەوند رەندانەمان کە دەستى سته مىرىزۇزگارلە خو^۷ىندن و، ر^۷يگاوا، رە ووشتى زانىارى، بى^۷ بەشىي كردوون؛ وە ئەدوھوندرە بەنرخەيان وە كۆگە وەھر^۷ يكى، نەناسرا اوو، نە تاشرا اوو؛ رېك و پې^۷ك نە كراو، ماواھ تدوھ؛ ئە گەر و^۷ينەكانى كاك «زيرەك» لە^۷ريگاي خو^۷ينەوارىي و، زانىارى يدوھ، پەزوه رده بىكرايان، بى^۷ گومان لە كور^۷ و، كۆ^۷مە^۷لى كوردەوارىي دا، بلىمە تى^۷كى بى^۷ و^۷ينە و، هووند رەند^۷ يكى پايدە بەرزى جىھانىي ئەبوون كە گەلى كوردلە ئىستاچا كىترشانازى- يان پيوه بکات.

كاك «زيرەك» بە بى^۷ كەسب و كۆ^۷ششت چە نە هووندرى ئىداك^۷ و بۇوه- تدوھ كە متىلە كە سانى خو^۷ينەوارىش دا، ئە و هووند رانە كۆ^۷ئە بىندوھ : هو^۷ند- رىي ، بە سته دانە رىي ، دە نگ خو^۷شىي ، قسە زانىي .

كاك «زيرەك» هە روهەاكە هووند رەند^۷ يكى پايدە بە رزى كوردە ، زور قىدە خوش و، خو^۷ين گەرم و، دەس و دل بازە، وەلە دو^۷ستايىھ تى دا، راست و، دورستە؛ وە گەلى^۷ نىشتمان ويست و، رە گەزپە روه رە .

كاك «زيرەك» تائى^۷ ستا نزىكەي هە زارگو^۷ رانىي و، بە سته لە^۷رادىويى كوردىي «عيراق» و، ئىران «دا تو^۷ مار كرد و وە؛ زور^۷ ترى بە زەكان و، ه^۷ونراوه كانى ئە و گو^۷ رانى يانە؛ و خوى^۷ داي ناوە .

دە نگى كاك «زيرەك» بۇ^۷ خوى دە زگايى^۷كى ئورد كىسترى كوردى يە چونكە لە هە رچرىكە يكىدا چەندجور ئاوازى مۇوسى^۷قاھەست ئە كرى^۷ ؟ ئەودە- نگە بە سو^۷زە لە گەل بە زەمە دل^۷ رفېن و، هۇنراوه تە^۷رو، تازە كانىا، يە كى- گرتوه و، بۇوه تە ه^۷وي ئە وە كە هيچ كوردى^۷ خو^۷ين پاك نىيە كاك «زيرەك» نەناسى^۷؛ و بە گو^۷ رانى يە كانى گوئى^۷ نە دا، وەلە كانگەى^۷ دلە وە، بەريزى^۷ نە گرى^۷ ..

«كاك حە سەن زيرەك» بؤئە وە كە چلو^۷نا يەتىي ژىيانى^۷ خوى بەھە- مۇو كوردى^۷ يكى نىشتمان ويست و، هووندرپە روهەر، بىناسىنە^۷ كورتە يى^۷ لە^۷را-

بُو وردووی ژینی تا^۷لی خ^۷وی ه^۷وناوه ته وه که به راستی هونراویکی وه ها
جووان ، له هونه رمه ند^۷یکی نه خو^۷ینه وار . گه لی^۷ جیگای سدر سور^۷ مانه .
هیوایه ، ئه و هونه رمه نده به نرخه ، له پیناوی خزمت به گدل و نیشمان دا ،
پیروزبن ، وه له سیبه ری به خته و هری و ، کامه رانی گله که ماندا بحدسیندوه :

« زینه ک » از و^۷رت کرد خزمت تی هوندر

ژینت له^۷ پیناو هوندر برده سدر

باوه کو له ژین نده سا یه وه

په ژارهت ز^۷وردی و ، زو^۷رچه و سایه وه

ز^۷روز^۷گارت ساتی^۷ به بی^۷ غدم نه بو و

به لام له هوندر هیچت کدم نه بولو

دو کنور محمد صدیق مفتی زاده

۱۳۴۵



حسان زیره لک

به ناوی یه زدان

ئەمچەند و وشە کدلە م چىند لاپە رەدەيە دا، دىارييى كراوه ئىمە و يىت بې يىتە
ھۆى نە سېچە تېڭك، نەڭ هدر بولۇرى براى خويندە وار، بە لىكوبۇ ھەمو
برايدىكى كوردى كەبىنەھوئەوەي كەلەخراپەلادهن و، رۇوبكە نىچا كە، چونكە
چا كە چا كە لە شوينە و، بە رېكى شىرىنى ھەيە - لە دونيا و، قىامەت دا؛ وە
خراپەش، خراپەي لە دووايە ..

خەلکى بولۇكام كوردى خوين پاكىم
بىرام «حسين» و، خاتو «آمين» دايىكم

ناوم حە سە نە ، باو كىم «عبدالله»
خوشكم سارايىھ كاكىمىنە كاكىم
دەستى قىدرەت بولۇ بىايم كۈچكى كرد
دايىكم مىردى كرد ، زور بە دەست و بىردى
بە و جوّرە مالى ئىمەي بە قور گرت
بىزنى دە فرۇشت ، دەي گوت مانگا مرد

خوشک و برامی وادرد به ده کرد
خه لکی بو^۷ کانی لی^۷ مان خه به رکرد
بناغدی مالی له بن ده رهینا
سه باره ت به میرد گشتمانی ده کرد

☆ ☆ ☆

همه شت نو^۷ ساله بوم، بوم به عه مه له
له کار کرد نا زوره مکرد په له
لهم دی^۷ بو^۷ هودی^۷، لدم شار بو^۷ ه و شار
له به ربی^۷ که سی که و تمه ئه و هه له

☆ ☆ ☆

تا یازده ساله ئاما کارم کرد
مانگی^۷ شه ش تمن من بی^۷ گارم کرد
برا کدم گه ورہ بوم کچ^۷ یکی^۷ رفاند
ئه منیشی تار کرد، هه ردی^۷ و، شارم کرد
تار بوم هه لا^۷ تم^۷ رووم کرده سه قز
بومه چاو ساغی مه لایی حافز

مه لا چه مه لا؟! به توانج و، بوم ختان
له جیاتی آمانج کردیشمی به ذ

☆ ☆ ☆

نه (۱۲) ساله بوم به قاوه چی
ئیترله کویر و، من له و ناوه م چی؟
حه ق ۱۳ شایی روز تائیواری^۷
ئیدی لهو رسه و، من له و داوه م چی؟

له ۱۳ ساله په يدام کرد بُوو ، نیو^۷
نهم ده ويست که سی من بکابه خیو

چون وورده . وورده ، بور بُوو سه ری لیو^۷
له چوارده ساله رویم نیو به نیو^۷

پشت له ئا وايى باش رووم کرده کیو
چونکه غرور بُووم ، وە کو : فە خرەدیو^۷

روزیك لدم دی^۷ يە و ، روژیك له و شاره
بی شوین بی جیگە ، بی لانه و ، بی خیو^۷

شیچ نهم ده پرسى خراپى و چاکى
شیچ نهم ده زانسى پاکى و ناپاکى

بېزه میکم ده خوارد زوئر به چالاکى
ژه میلک لیم ده کە وە لاش و ، کە لاکى

له ۱۵ ساله فکرم هاتە سەر
خوم را زاندە وە ، جلم کرده بەر

دەم گوت کو ریکم گە نج و پی گە ييو
نا بی عومرى خوم بدهم بە هە دەر

دەم گوت کوا براکان ، کوا خوشکە کانم ؟
ئەی کوا وە تەن و ، خاکى بوكانم

کوانی جiran و ، کوا خزمە کانم
بو دەر بە دەر بُووم له نىشتمانم ؟ !

ھە مووم دينه وە يەك يەك و ، دوو دوو
بە خراپيان زانيم لیم يان نە گرت خوو

گوتم کە وابوو ، رووبکە مە نیو جوو
دۆستى قە دىمى پاك له دەست دەر چوو

دووباده هه روا که وتمه غه دیبی
 نه خوش ده که وتم له بی طه بیبی
 به بی دوکنور و ، بی ده واو ، ده رمان
 چونکه بی که س بووم نه بوو عه جیبی
 یه کی بی گه ورده که به ره للا بی
 وه ک منی لی دی و ، زه حمه ته چابی
 هه رکه سی دایکی بی ره حمی وای بی
 ده بی بهم جو ره . ویلو ریسوا بی

* * *

له شازده ساله چه ند ده رکدم ته قاند
 چه نده دزیم کرد چه ند سه رم شکاند
 له چه ند که سم داچه ندم زامدار کرد
 چه ند مالم بری ، گویسوانهم رو خاند
 له (مه راغه) دا ، بووم به تووتچی
 رویشته « ته وریز و ، بووم به قاچاقچی
 شه و یلک که گیرام مردن لای وی چی؟!
 تا روژلی یان دام به داروقه مچی

هه تا بیست ساله که سنه گوت توچی
 هدر که ، به ریان دام رووت وه کونه چی
 له ته وریز بوو مه شاگردقه نادچی
 ره فی قم کی بو ؟ پاک هه رچی و په رچی
 روژلی حه قم چه ند ؟ بیستو پی نج قرآن
 چی بدهم به سیغار چیم ده دابه نان
 چیم بو لیباس بوو چیم بو کرايه خان
 ئاوا ده گوزه راند ، موسو امانه کان !

ئه و نده کار کرد بwoo بwoo بoom شه لهو گیز
هاتمه ده ر، بoom به، شاگردی شو فیر

نـهـمـهـ دـهـ دـاـ خـاـوـهـ وـ،ـ نـهـشـمـهـ سـتـانـ باـجـ
ماـلـ وـ مـهـ نـزـلـمـ قولـنجـکـیـ کـارـاجـ

چـهـ نـدـهـ پـهـ نـدـمـ دـیـ بـوـومـ بـهـ (ـبـیـسـتـوـ چـوارـ)
باـزـبـیـ عـهـ قـلـ بـوـومـ،ـ بـیـ شـهـ رـمـ وـ،ـ بـیـ عـارـ

بـوـومـ کـرـدـهـ تـارـانـ بـوـ ئـیـشـ وـ،ـ بـوـ کـارـ
تاـکـهـ یـبـهـ جـوـزـهـ،ـ هـاـ وـارـصـهـ دـهـاـ وـارـ!

* * *

بـیـ کـهـ سـ وـ،ـ بـیـ دـهـ رـگـهـ یـیـشـتـمـهـ تـارـانـ
چـهـ نـدـشـهـ وـ نـخـوـونـیـ،ـ چـهـ نـدـبـهـ فـرـ وـ بـارـانـ
مـهـ ئـیـوـسـ وـ بـیـ کـارـ،ـ بـیـ پـوـوـلـ وـ،ـ بـیـ نـانـ
ئـینـجاـ خـوـمـ کـوـ تـاـ بـهـ رـهـ وـ خـوـزـسـتـانـ
چـهـ نـدـهـ ئـهـ هـواـزـ وـ،ـ «ـمـسـجـدـ سـلـیـمانـ»ـ
تاـ خـوـورـهـ هـشـهـ هـرـوـ،ـ شـارـیـ ئـابـادـانـ
هـهـ رـچـهـ نـدـهـ گـهـ رـامـ کـارـمـ دـهـستـ نـهـ کـهـ وـتـ
نـهـ لـهـ کـارـخـانـهـ وـ نـهـ شـیرـکـهـ تـیـ نـهـ وـتـ
شـهـ وـ پـهـ رـیـمـهـ وـهـ بـهـ دـزـیـ بـوـ بـهـ سـراـ
ئـهـ وـوـهـ خـتـهـ لـهـ وـیـ زـوـرـ زـوـلـمـ دـهـ کـرـاـ

چـهـ نـدـهـ غـهـ رـیـبـ وـ،ـ بـیـ کـهـ سـدـهـ کـوـزـرـاـ
ئـهـ منـیـشـ لـهـ تـرـسـانـ کـارـمـ بـوـ نـهـ کـرـاـ
وـوـتـمـ وـاـ چـاـکـهـ بـچـمـهـ وـهـ ئـیـرـانـ
بـهـ رـهـ وـ دـوـاهـاـتـمـ دـلـ پـرـ لـهـ گـرـیـانـ

یه کسه ده هاتمه چو^۷ می « میجید خان »
هاتمه لای براله « قدره موسا لیان »

۶۶۶

دل^۷ پر^۷ له ئاوات هاتمه لای برا
تا برا ڏنی باش بوْم هه ل^۷ کا چرا

برا و ، براڙن ، برازای جوانم
ئه وان ده و ل^۷ له ند ئه من بی^۷ نام

هه رچه ند هه ل^۷ وه داو ، دڙو عاجز بووم
« والله » لاویکی پاکوته هیز بووم

برا ڏنم ووتی واهاه ه کو^۷ لکنه !
برا اش ووتی چه ند ئه سپی^۷ وونه !

بوومه نو^۷ که ریان ، بوو بوو مه کار دار
به شه و ئیشکچی ، به روژ بار و کار

سه ده را^۷ روانیم برا که م کزه
برا ڏنم ووتبووی که « حسن » دזה

پیم^۷ گوت براله ! من کاری گه رم
بو^۷ تو^۷ کار ده کم ، وہ کو سہ رم

ئه مماسه دله عنہ ت له پیاوی بد خوو
چونکه برا کم زور ڙن سفه ت بوو

هه قه کم چه نده بووه ته چل تمدن
که داوم لی^۷ کرد پی^۷ ووتم « بو^۷ گهن » !

که هانی لی دام به داس و ، به شهن
ووتی کال^۷ بدہم پارچه پارچه ت کهن ؟

ئىنر من ده ستم لە رۆحەم هەل^۷ كرت
شەپەيکەم لى^۷ دا و ، قور قور چىكەم گرت
برا زا و ، براژن كە ها واريان كرد
ژاندارمه هاتن كە لە بچە ميان كرد

ئا غاي دى^۷ يە كە گە ورەم «وينس خان»
براو كورى خوئى خانه و محمود خان
ووتىان كاك مىنه! بوچ واهه راتە ؟
توعه يېت ناکەن ؟ . «حسن» براتە ؟



جا ، حەقى خوم^۷ سەند هاتم بو^۷ بو^۷ كان
هاتمه وە سە قز به رىزى باوه خان
بۇوم بە شاگىرى حاجى بى^۷ بە ئىمان !
ئە ويش تە ماڭ كار شخصى^۷ زو^۷ گىرفان
لە ماشىيەننى ئە و تا شەش حەوت مانگان
ئە من شاگىد بۇوم ، شوفىر بىستىزمان

بە شە وو بە روژ نەمان بۇو ، ویستان
كار و پېشە مان دېگاي دارستان
بارمان مازوو بۇو تال^۷ بۇو ، ياكە لوان
ياڭە زو^۷ و ، پېستە ، سە ر بارمان ئىنسان

بەم جورە كاروان بى^۷ خە وى شە وان
دايمە خە تەر بۇو پېچ و ، كە لى خان



دۇر^۷ ياك چۈويىنە ذىو شارە كە ئى بازە
بارمان دەست نە كە وە دە رچو وين كورانە

هاتین گه پشتینه به ردی^۷ی «سه به ۷ملوو»
شو^۷فیر پا^۷راوه له ترسا وه ک جوو :

ئه منیش وه ک چه ند خان «آخ کندم» بwoo
قه زای رو^۷زگار له ده ستم ده رچوو»

«ئیه^۷ ستا شوفیر^۷م هی پیاوی^۷ به د خwoo
چو^۷ن بل^۷یم له بانه ، حاجی ! بار نه بwoo»

سوار^۷یک په يدا بwoo سه لام ! ئه حمید خان !
ئاغای «به لوه» بwoo ته رپوشی کوردان

پیاو^۷یکی مه زن و^۷ینه قاره مان
سلا^۷ و^۷یکی کرد به دابی خو^۷یان

له به ری هه ستان ئه منیه و ، سه روان
رووی کرده ئی^۷مه و مسا فیره کان

گووتی بی^۷ بارن ؟ بو^۷چی کوره کان !
بو^۷چی به خالی ها تنه که لی خان

بو^۷مان گیر^۷اوه بی^۷ باری بانه

ئه مهش لو^۷ریه که حاج آغا گیانه !

ده ستوری فه رموو پر^۷ تاو کو^۷ رانه
داده دار بیر^۷ن لم دار ستانه

برای ده نگی دان هاتن چه ند نه فهر
کو^۷لکه يان ده بر^۷ی وه ک که لاکی کدر

چه ند پیاو، چه ند جه هی^۷ل^۷، چه ند کورو^۷ کچه
باریان بو^۷لی^۷ داین له کن «قررووچه»

هی^۷ندمان بارلی^۷ داکه و تینه عه س
بارمان ز^۷ور ز^۷ور بwoo کرد بومان غه در

به «یه ک» سه رکه و تین کو^۷ مه که^۸ نالا^۹
کوتکم له سه رشان هه تا که لی خان



به بررسی هاتین تا « قوره ده ۵ »
ماشین خراب بwoo بوینه مه خسنه ده
له قوره ده ده که بووین به م^{۱۰} یوان
نان و چامان خوارد بووین به پا^{۱۱} له وان
ه^{۱۲} یندلمان ل^{۱۳}یدا و ، ماشینمان رفان
چون بی^{۱۴} به نزین بwoo ، که وته هانه هان
مسافرمان بوون هه شت زه لام یا حه ووت
به جاری^{۱۵} ووتیان بو^{۱۶} چی په کمان که ووت :
شو^{۱۷} فیر^{۱۸} مان ووتی هیچ مه بن سد رچه ووت
پوو^{۱۹} لمان بده نی^{۲۰} بازوو بکر^{۲۱} ین نه ووت
چون به نزین نیمه ماشین واخه ووت
فکری روژ مه که سارد ئه بی^{۲۲} شه ووت
به ذه حممت هاتین هه تا کو « ئایچی »
شو^{۲۳} فیر^{۲۴} بانگی کرد کاکی قاوه چی !
ئه و م بی^{۲۵} پوولین ئه رو^{۲۶} لاده چی ؟ !
له جوابا ووتی برام ! به من چی ؟
پوول بو^{۲۷} حاجی ئاغا گه لی مه با حه
چون پیاوی خراب و ، زو رپر ته ما حه
دائیم له خراپهی کارچی فه لاحه
حاجی خان چ خان ؟ ! یه ک ذه به لاحه !



له به د بی^۷ پو و^۷ لی و ، له بدر ناچاری
به پا^۷ له و په ستو^۷ بی^۷ بی^۷ به ن تا شاری

کو^۷ مه کیان کردین زو ر^۷ به زو^۷ داری
ماشینه^۷ مان هینا و ، هاتینه شاری
گه یمه لی^۷ تری مال « تیمورزاده »
ماشین بی^۷ به نزین وه ستاله^۷ جاده

شو فی^۷ ناچار ما ، ماشینی^۷ را گرت
به بی^۷ طاقه تی که وتد ده ستو برد
گوتی له نی^۷ و چی^۷ اد مه ماشینه^۷ ؟ !
« حه سهنه^۷ ! نی^۷ و شاوه ، زو و به نزین بی^۷ نه

رووم کرده مالی^۷ ته ربابی^۷ جاران
پروولم پی^۷ نه بوو خالی^۷ بوو گیرفان
گوتم حاجی خان ! بی^۷ بی^۷ نزین ما وین
وه کو رو^۷ ژی^۷ رهش عاواداما وین

حاجی خان فه رمووی بر^۷ و ، مهم دو^۷ نه
بچو^۷ له و دیوه ، دوو به نزین بی^۷ نه
به نزینم هینا چه نده ، دو و شیشه
(خوا) به ته ما ح بوو ، عهم حاجی رو^۷ شه!

گوتم حاجی خان ته مه دو و بتره
ئه گه ر بی^۷ پیو^۷ ، دوونیوه لیتره
به نزینم هینا و گه یمه ماشینمان
هه موو دو^۷ بی^۷ بیون مسافره کان
کو^۷ ری « محمود » ناو ، لاو^۷ یکی زور جوان
ئه و بیش وه ک شاگرد بو^۷ یارمه تیمان

برایم کوتی وه ره به قوربان !
ده ستوروی خانه خانه لی خوّره بو دوخان

برایم کی بو و پیاوی حاجی خان
گوتی و امه رو ده خیلم نامان

شو فیره که مان هیچ نه بولو مه حتم
رقی هه لسا بولو کردى به له پهله

ووتی بو و امه کائمه حاجی خانه ؟
عدرزی گرتوه و ، ته مای ئاسمانه !

☆ ☆ ☆

قاوه خانه بولو کافدی سد فه ری
من چ-وونه ژورزوی بولوم به مشته ری
هه رچه نده کو لکم باش خستبوه به ری
لله دلهم دابولو ، ماشین خه ته ری
چه ند چاییکمان خوارد وه کوژاری مار
له ره نجی ماشین بولوبوین شیت و هار
عالهم ئاسو وده ، ئیم دیوانه
چه نده به دبه خت بولو ئه و قدیم خانه
کو ره کدی « محمود » چوو بولوسه رکاب
به را به رساحیب و شاره کدی تیکاب
چوومه پشت فه رامان رو ر چستو . چالاک
ئا بهم ذه حمه ته و اماندوو ، هیلاک
یاره بی خودا ! ذه حمه تم چه نده
ماشین ده رویسی ، خلاس بولو دنده

ئه من بـم نه وعـه که وتمـه ئـهم پـه نـه
چـاومـنـهـيـ دـهـ دـىـ رـاستـيـ يـاـكـهـ نـهـ
ماـشـيـنـ پـرـ دـهـ وزـوـ ،ـ روـبـيـ سـهـ رـهـ وـخـوارـ
وهـكـ ماـينـيـ کـهـ حـلـانـ هـهـ لـيـ گـرـتـبـوـ وـ غـارـ
فـهـ دـمـانـمـ گـرـ تـبـوـئـهـ مـمـاـ دـورـ نـاـچـارـ
چـونـکـهـ نـاشـيـ بـوـمـ پـشوـومـ بـوـبـوـ سـوـارـ
دـيـوارـيـ حاجـيـ ئـهـ وـهـ تـيمـورـ زـادـهـ «
کـرـدـمـ بـهـ سـپـهـ دـلـورـيمـ پـيـدادـهـ

ئـوـلاـکـهـ مـشـيوـ بـوـ ،ـ بـنـ دـهـ سـتـمـ جـادـهـ
چـونـکـهـ پـهـ شـوـ كـامـ کـهـ وـتـمـ بـهـ لـادـهـ

☆ ☆ ☆

منـ بـيـ خـهـ بـهـ رـبـوـمـ کـهـ لـهـ موـسـتـهـ فـاـ
کـوـرـيـ «ـ مـحـمـودـ »ـ بـوـ کـيـشاـ بـوـيـ جـهـ فـاـ

بـوـ مـنـ وـانـهـ بـوـ ئـائـمـ مـاـ شـيـنـهـ
مـيـچـهـيـ بـرـ يـهـ وـهـ خـهـ تـاـ پـشـتـهـنـهـ
مسـتـهـ فـاـچـدـ گـهـ نـجـ ،ـ چـ شـيرـينـ لاـوـهـ !
گـيـرـ وـدـهـيـ گـهـ رـدـوـنـ خـسـتـيـدـ ئـدـمـ دـاوـهـ

تـهـ مـاعـيـ حاجـيـ ئـاـواـ پـرـ خـوـينـ بـوـ
ريـشـهـيـ زـينـدـهـ گـيـ مـيـچـهـ بـرـاـ وـهـ

جهـ وـانـ چـ جـوانـيـ !ـ صـاحـبـ دـهـ زـگـيرـانـ
پـشتـيـ بـابـ شـكاـ وـ مـاـلـيـ بـوـ وـيـرانـ
نهـ نـكـ بـهـ دـورـ وـوـ ،ـ دـايـكـ وـهـكـ بـرـيـانـ
بـهـ وـورـدوـ درـشتـ کـهـ .ـ وـ تـنـهـ قـورـ پـيـوانـ

«ـ مـصـطـفـاـيـ »ـ نـاـکـامـ جـوانـيـ خـيـرـ نـهـ دـيـوـ
والـهـ دـونـيـ رـوـيـ سـوـوتـاـ وـوـ ،ـ بـرـ ژـيـوـ

خودالی^۷ خوش بی^۷ یه زدان انشا الله
خه تام تیانه بwoo ، به « کلام الله »

* * *

خو^۷م کرد به مردوو ، وه لک ریو^۷ تو^۷ پیو
وه کو شخصیه^۷ کی هیچ دونیا نه دیو
کووتم واچا که خوم که به مردوو
وه ک ده رده داری^۷ بو^۷ بکدن نیشتوو
منیان ده رهینا چه ند ره فیق و دوست
رُنان کهم ما بwoo ، رووتم که ن وه ک پوست
هد ریداک به جو^۷ری^۷ قسہی لی^۷ ده کرد
ماشین^۷ بدم جو^۷ره ، ئاوا ئا گری گرد
ئا گری گرد هاشین^۷ چه بار ، چه ته گدر
جه هه ندهم له خو^۷م ، شار که وته خه تدر
من که که و تبوم هاتن پاسه با
ئه مینیه و ژاندار سه ر باز و ، دژبان
عالهم سه رپاکی که وته هشتوم^۷
که پر^۷یان دامی^۷ یه کجا ر کو توپر^۷
که و تمه سه رده ستیان وه کوتو^۷ په خر
ده ورم گیرا بwoo به ژن و کچ و کوڑ
چو^۷نیان فر^۷اندم پاسه بانه کان
ئیداره کوی^۷ بwoo ، به رذی باوه خان
خو^۷م کرد به مردوو ، که "له کم وهشان
سهرپا سه بان بwoo آژدان « عزیز خان »

گوتنی هردو « حسن » به سنه زمان
ده بانگ که ن دوکته ر، کوا ده واو ده زمان

حد مبایل کی بوو « سليم باندایی »
جوان هه لی گرتم زور به شینه بی
نه و که ندی په رزا بنیه ری پاسه بان
نه من و سليم بودین به جووت هردو کمان

سه قز بدله د بوم پاک کولانه کان
بج په روا رووم. کرده مالی خومن

✿✿✿

مالی خومن بو ؟ که و تمہ بیابان
چه نه که له کم داله پوستی ئازان

چد ند ری يان گرتم سهر بازو دربان
ده رچوم له شاری و یه کسه رتتم تهقان

رّوم کرده کیوی لای کانی نیاز
به لکو بو یه کی بکهم را زو نیاز

مانگه شه وی خوش دیم له دوور که پری
نهم زانی فکرو کاری واده کری

جه حیل و پیری لیم کردن سلاو
چون دوونه فه دبوون ته واو دایان تاو

کورسی یای نا بونه خهوته بون ته واو
ئاگرنا بینن ؟ ! منم لی قمه و ماو

ید کیکیان جه هیل ئه وی تریان پییر
گوتیان به خیری دی به را ووته کبیر

له پشت که پره که زور سه رته یان کرد
رايان ئه وه بوب من بکهن ده سگیر

پیم نه دان ئه مان وەك شیر^۷ سه رەھاست
 هە ستام لە جیم و بى^۷ بە رواو ، سەربە سست
 گوتوم واناپى^۷ کارده کەن بى^۷ هە سست
 خودا دە يزانى^۷ دە تان کەم قوول^۷ بەست
 چە قو^۷م دە زھىلنا لیم نە كردن باك
 جە هيملە^۷ كەم گرد وەك پلنگى چالاك
 كە كورم واگرد پىر كە و تەھاوار
 ووتى ئىنساف كە ئەي براى رېبۈوار
 جە هيملە^۷ پار^۷ اوھ و ، دا وىنى بادام
 سە دى دانە واند جوان خۇيلى^۷ لادام
 ووتى يە خىر بى^۷ ئەي كاکى مېوان
 مە بى^۷ عە قل^۷ بۇوين ببۇزە ، ئامان !
 لە جوابدا ووتى براوو با بە كەم
 منىش دە رەھ قتان جار^۷ يك چادە كەم
 من خۇم نە قلم كرد پېشە و کاره كەم
 ووتى ئاگرى گرت لوڑى : باره كەم
 ئە مىجادا نىشتن لەم شانە و شانم
 پېر ووتى صە د سال^۷ بى مېوانم
 كە وشت لە سە رچاو منهت بە گيانىم
 ئە منىش لەم كىۋە ، واتووتنە وانم
 با توتون بىنەم . تىكە سىغارى^۷
 هي^۷ شتاشە و زووه ، دانىشە جارى^۷
 كە زانى يان من لاوى^۷ بە كارم
 ئە مجاڭى^۷ كوشان رېك بخەن كارم

شه و گار گه ییشته کاتی نیوه شه و
پیر به زمانی خوش مده ستاند می له خه و

ووتی کوره کم عه میجار به یانه
بدهده کیوی و ، هدل گره (۴) نانه

ده سست و دده ماج بوج زو ر به دلیکی خوش
شه و تم کردنه ی پیسر نهت که م فه را موش

ده ستم دا کیوی به ره و مو کریان
بو نیو به گزاده ، و لای کانی سی ران

☆ ☆ ☆

که من تی فکریم وا بوج بوم بی هیز
هیچ که س نهم بینی به دزی و به پاریز

که م له شام دا بارانی پر دیز

له وانه باشترا بچمه وه ته وریز

دوای بانگی عه سر گه یشته ته وریز
رووم کرده مالی هه لستان به ریز

خه به ریان یه دام وا ، دهت که ن تعقیب

بچو بو تاران به لودی یا جیب

زه حمدت یاره حمه گه یشته تاران
خودا گه ورده بو ، و نه یخسته داوان

بی ده نگ بی خه به رباش خو کرد بوج گوم

سرویسم ئه کرد له تاران بو قوم

☆ ☆ ☆

له پاش دوو ساله گرتم نه خوشی
بو براو که سم کردم په رو شی

عه ذم جه ذم کرد دا^۱م تی^۲ کو^۳شی
مال و ته ساسم که دتمه فرو^۴شی

هاتمه وه ته وریز^۵ چوومه « مهاباد »
له لای دادستان کردم عه رزو داد

نه پار^۶امه وه که بمندا نه جان
واش تی^۷ نه کو^۸شام بمنداتی^۹ خدلات

به س ده ستوری دا^{۱۰}ولای بازپرسی
جوابم دایه وه زو^{۱۱}ز به نه ترسی

شیک^{۱۲}یان نووسی بُو شه هره بانی
من خو^{۱۳}م ته حویل دابه په شیمانی

نو^{۱۴}مانگم کی^{۱۵}شا زیندان به خه تا
ده ولدت به خشینی پی^{۱۶} کردم عه تا

عهم که ين و به ينه سالیک بورو، ته واو
جا ، چون پیرنه بم چوآن به^{۱۷}ینم لاو ؟!

* * *

بیست و حه وت سالم اند واهاته بان
جا خوت کومه لک بد خودای «لامکان»

زانیم ئه ئاوا لی^{۱۸}م ووشک ده بی خوین
پیتنا و م پیچا بُوشاری پینجوین

یاله بُو پینجوین یا بُو سلیمانی
هد مو و که سئهی گوت کا که ایرانی ؟

ئه مگوت ئیرانیم آوا ، ته ولام
نه حاجی زاده و ، نه به چکه مدام

بوم به مسافر چووم به ره و «کرکوك»
ئيراني بگير بوم هيج خوم نه كرد سووك

كوتهم غه ديم و بوم هه لاودا
بچمه زيارة تى غه وصه كهی به غدا
«بعدا» پاك گه رام شارع ، چاخانه
بوم به شاگردي مسافرخانه

باش كارم ئه كرد روزو شه وانه
له ئوتيل شمال كه جي ي كوردانه
مسافر يكمان كه «مام جه لال» بوم
يه كجارت گه نجي يكى به بى غه لال بوم

خو پيريش نه بوم ، پى يان ده گوت «مام»
كورى يكى شيرين وه كوشە كرى خام

* * *

«سلاخ» كورى بوم پى ي كوت بدوي
به خوا ئا زاویه شه وور وژ نانوي

پى ي كوت برام ! بت بهم بُو «رادوي»
هه ولت بُوئادم ، به لکوبوت بلوي

پى ي ووت ئه برام ! ئه لاوي جه سورا
له بردني من هيج مه كه قسور

جنسىهم نيه و ، خه لکى ئيرانم
مه شهوو به «زيرهك» ئوازه خوانم

بردمى بُو رادي و بى منت به گيان
جوان ره تى كردم له پُو ليسه كان

جوان ناساندى به عادل عرفان
مه كاره بوم له زادي وى كوردان

گوتی برام گووردی ؟ توش له خومنی ؟
ئا بومن بلى به نهی گورانی
که به ند يك گوت به دلى پرگريان
له خود اوه جه رگيان بوم و بووبه بريان

گوتیان به راستی له هجهی شیرینه
به لام داخه کدم که بی ته مرینه
چه نده ريل خه رو دای خه مگینه
چه نده به جوش و چه نده به تینه

* * *

ئورکیست که هاتن هه موو کویر و شدل
له خوشیا گشتیان که و تند په له په په
ید کیلک عوودی بو، ویه کیلک سازیا نهی
ید کیلک به قانونن ئه یگوت بلی دهی

ید کیلک به « جمپش » ئه ویه تر « ویه لوون »
هینده به سوزبوون دل ده بو به هوون

هه مما داد له دهست دایره زه نگی
هه رکه س به نهوعی گر تبويه چه نگو

هه خله س دامه زرام له به شی گوردي
له رادیو « بعضا » هیچگار به هه ردی

زو لمیان لی کردم مانگی شه ش دینا
مانگ له گه ل مانگی زیادیان کرد، ناچا

ئه وابه م جوره چه نه سل غوربه تی
چه نده بی که سی و چند بی تاقه تی

هه ر چه ند گه ریب بیوم بیوم هه لوهدا
ئه ماما دوستم خوش ، نیوم کرد په یدا

* * *

مد خله س (۵۸) مالم به جی هیشت
هیجم نه هینا به ئه ز می خوی هیشت
مال و زینده گیم له خوم کرد ویران
رور به فه خره وه هاتمد وه ، ئیران



تیپی مو سیقای رادیو تاران له گه ل دهستهی «کور» بو یه کدم جارله
سالی ۱۳۲۷ . یهه تاوی بو پر کردن و می بسته و ، گو رانی کوردی

سِرک نُنْ وِرلَك^۷ لَكْ سَدَهْ وِرْلَكْ شَرِيْنْشَيْ هَوْنَهْ رَوْ، هَوْ شَيْقَهْ دَهْ دَوْدَنْ

مووسیقا ! خوشی روّحی به شدری
صاحبی ده ست و په نجدی گه و ری

ئو رکیستیّر ! مردم له سه رقه بره کدم
بیت ده نگی نه وات بو هونه ره کدم

موسيقا ! شد رتد هاورازم توّبی
پاشی مرد نیش ده مسازم توّبی

موسيقا ! هه رتوّی روّح و، گیانی من

موسيقا ! خوشی بو زیانی من

موسيقا و به سته و نه غمد و گورانی
مردوو بانگ ده کا له قه برستانی

لاده بدن غهّم و ده به ن دل ته نگی
هه رکه س به نه و عی^۷ ده بیستی^۷ ده نگی

ئه ماما داد له ده س ده نگی « گز نقون »
به شدت ده دا جوابی^۷ به « باسون »

ئه وهل « ویبرا فون » دوهه میش « ارگ »
پیاونه جات ده داله غهّم وله مه رگی

ئه ودليان « سنچ » دوهه میان « بانجو^۷ »
پیاو رزگار ده که ن له شین و روّرو^۷

«هارمونیک «وه ختی^۲» اه گریته دهستی
ئینسان . اه خاته عاله می مه ستی
زه مانی^۲ گه ردی^۲ صه دای «ساکسیفون»
له ده نگی ده پسی^۲ پذدهی «میکروفون»

نه واي «قه ره ندي «بانگ» ده کا «طه بور»
په ردی گوي^۲ ده دری^۲ له نزیک وله دبور
«طه بور» نه جیه صدمدادی زو^۲ رگه رمه
ده نگی مه حزونه په ردی له به رمه

«دووتار» و «کیtar» شاگردی سی تاره
ده نگیان هیمند خوشد له بیل^۲ ده بدن بار
ئافه رین «سه نتوور» ده نگت چه ن خوشد
صاحب هونه ران ده کهی بی^۲ هوشه

ده نگی «ماندو لین» گرمدی «تروپیت»
ده تخاته خه یا^۱ل سواریی اه سپی کریت
وه ختی^۲ ده بیستری ده نگی «کرترباس»
ده نگی لیوه دی به هه زازته ماس

ده نگی «دعبه اک» و صه دای «دوژه له»
ده تخاته شایی وھه را وھه لھه له
ده نگی «دهف» چاکه بو^۲ ده رویشه کان
بوصوفی و مرید بو^۲ قور^۲ کیشہ کان

«ده هو^۱ل» و «زو^۲رنا» خوشد سه حری
سه رله سه رسه رین بتکاخه به ری
یا له بو^۲ سواره وله بو^۲ شه ره که ل
ئینسانی به ذوق ده خاته گونگه ل

له خه ووه^۷ ل ده ستن ياران خه رامان
ده چنه هه^۷ ل په^۷ رکی^۷ به هه له و داوان

ئه ماما « کمانچه » ده کافیکه فيك
دلای جوان و پیير دیتھ جیکه جیك

ئه ماما داد له ده س ده نگی « باله بان »
شوان دینیته ره قص له ده شت وله بان

« شمال » تاییه تی دهستی شوانه
موسیقای کوردان نه غمدى کو^۷ یستانه

صد دای « فلوت » دی^۷ چه نده به لهنگی
بانگ ده کابرام ! « دائره زه نگی » !

« زه رب » و « دایره » گه ردیتھ سامان
به بی^۷ ئیختار ده مکهن سه رگه بدان

« چه نگی » موسیقیکه چه ندین قه رنپیش
وه ختی^۷ لی^۷ ده دری^۷ دل^۷ ده کاته کی^۷ ش

ئه ماما دادله دهس « جازی » فه رنگی
گه رهونه رمه ندی^۷ ده یگریتھ چه نگی

« ویله لون سل » ده دا صد دای دل ته نگی
بر^۷ وانه سیمی ، بیسته ده نگی

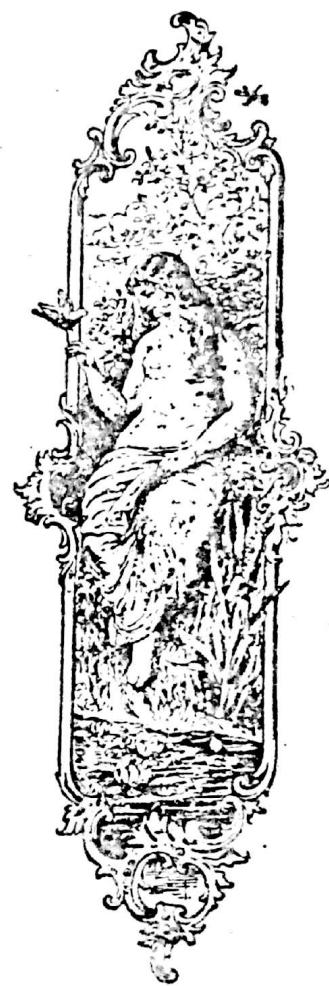
« پیانو » شای هونه ره و موسیقه داره
خوشتر له کول شت « ویله لون » و « تاره »

« عود » گه ربانگ ده کائه ری^۷ هوی « قانون »

سیمی ده لد رزی^۷ دل^۷ ده کازه بیون

« ئا کوردئون » صه دای له چه ندین نه زمه
« جونبیش » کاسه^۷ زی^۷ و چند زمی جه زمه

که مانه هد رکام به سوز سازی^۷
بوت ده کدن به دل^۸ رازو نیازی^۹
موسیقای کوردی اه را زینته ده
ریشهی دل^{۱۰} بد جوش ده لد رزینه ده





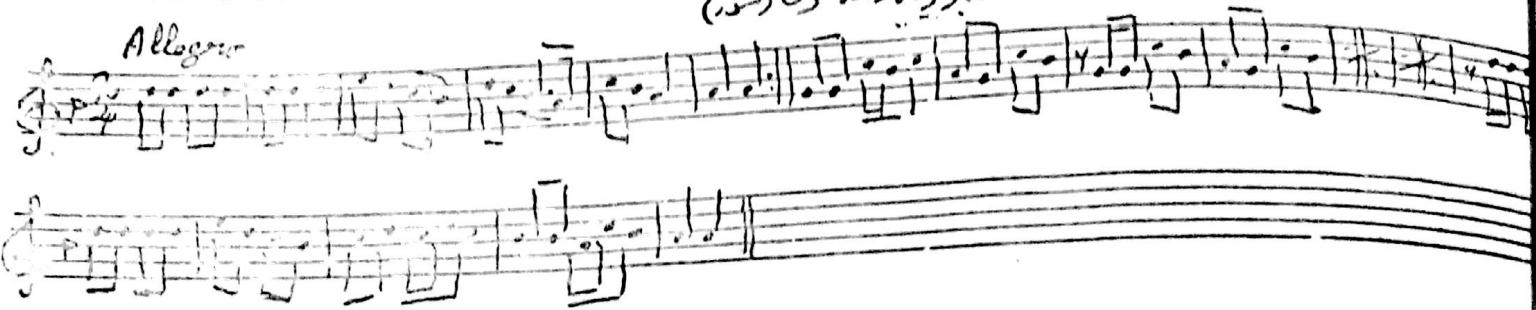
میدیهی زه ندی نووسدری کنیکه له گدل دو گولی ژیانمان . ساکار و آرهزو
هاونیشتمانی خو^۲شهویست !

خو^۲تان ڦزانن که من له کو^۲کردنه و هیئدم په راوہ داته ڦیازمانم کاری کردووه ، له^۲ینووسدا
« بانو و می^۲دیهی زه ندی » هاوسم ، یارمهتی داوم : به^۲راستی ئهو د^۲لسوزی یهی ئهوه ،
بو^۷یارمهتی دانی ئدم خزمہ تدناته واوه ، گدلی^۲ جیکای سوپاسه

« حهسههن زیره گ »

لبریزید آندر میری (شور)

Allegro



« له باربیز ری دانه مه ۷۴ ری » شور - ریتم - دو و چوار »

له لبه است له زیره ک

هدوای ترکی که کانه هاشمی
نانوازاده کردیوه به کوردی

سینگیان کارگی نیو کد ماید
غه مبارم ره نجده رو مه
کشکه جوانی ، ما « یرو »

له به ربیز ری نیو زه رزایه
غه می خوم نیمه غه می تو مه
له دووری تو سی به رو مه

✿ ✿ ✿

شل شل ده روں بولاید ری
غه مبارم ، ره نجده رو مه
خهونم دیوه ، وهی تو مه
پولی جوانی « مایرو »

له به ربیز دانه مه ری
غه می خوم نیمه غه می تو مه
ئه لی هه تیو غه می مه خه
پولی جوانی « مایرو »



آری ناز (مشعر)

« آری ناز » « تئور - ریتم - دوو . و چوار »

هه لب^۷هست له زیرمک
دانه ری هه وا ذیره ک

ئه وشه ، وشه و زستانه به فران گرت کولانه یاری من ز^۷ ورجوانه
ئه ری ناز^۷ وهی ناز ، خانم نازمه که بگره سیو^۷ه کدت بانگه وازمه که

* * *

ئه وشه و ، ها وینه یارم خ^۷وین شیرینه به چاوی من بی بینه
ئه ری^۷ ناز ، وهی ناز ، خانم نازمه که بگره سی^۷ه کدت بانگه وازمه که

* * *

عه وشه و ، وشه و پائیزه یارم له من زینه جوانه وه ک گه زینه
ئه ری^۷ ناز ، وهی ناز خانم نازمه که بگره سی^۷ه کدت بانگه وازمه که

لای لای سوره گول (سرمه)

Moderato



« لای لای سوره گول » « سی گاه - رینم - دوو . و چوار »
هه لبه ست له زیره ک

دانه ری هه وا زیره ک

دایمده له دو وریت چار به گریانم

عه آ وشه ونمی ئه من زریانم

لای لای سوره گول لای لای چونت راژیه م

چونت را زینم رات نه چله کینم

ئیجازه م بدہ سه رپه نجهم بیم



سوروه گوله کهی باعچ و لهو، باغم
گه ونه رو دو رو، له علی قاچاغم

چونکه بی لوتقی نیه ده ماغم

لای لای سوره گول، لای لای چونت راژینم

چونت را زینم رات نه چله کینم

ئیجازه م بدہ سه رپه نجهم بیم



گولم گول زادم باغمی به رینم
کیژ و لهی نازدار له هجه شیرینم

راضیم به مردن به شه رط بت بینم

لای لای سوره گول لای لای چونت راژینم

چونت را زینم رات نه چله کینم

ئیجازه م بدہ سه رپه نجهم بینم



تیپی م^۲ و سیقای ئازه ربا یجانی له د^۲ ادیو تاران به سر^۲ و کایتی هوندرمه ند «جاوید» و هوندر
مندی به نرخ کاک «آبازد» که دایره لی ئەدا، له پ^۲ر کردنه وەی شیرینی بەستى و گورانی
کەلم گ^۲ورانی يەدا، هاوەلا^۲نی بەریز «محمدی ماملى^۲»، گ^۲ورانی ویژ^۲ی مەهاباد،
وە «عبداللهزاده بەستە ویژی شادی و؛ ذە ماوهند، وە «هاشمی فیدائی مەقام ویژی
سابلا^۲خ له گەل مناھا و کاری يان کردووھ



و ده نالی ده « به رهه ل بیمه » « ماهور - ریتم - شه ش و هه شت »

دانه ریمه وا زیره ک

ده لبه سه ست له زیره ک

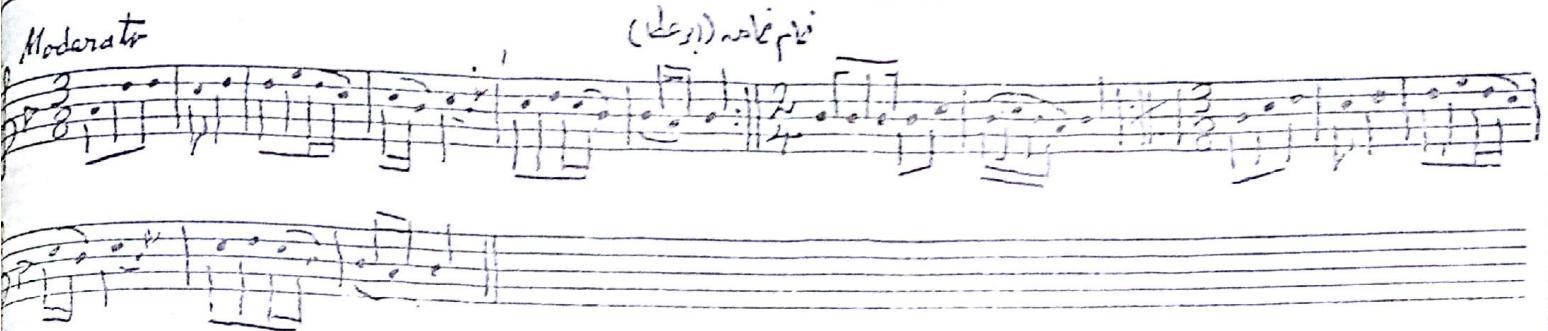
خوی شیرین و هه که نگویند
ده نا، لی ده، به رهه ل بیمه
حه ریره و، بای نه داوه
رووی خوت بیمه بهم لاوه

« به رهه ل بیمه » که ای شینه
بمن گولی باغی ژینه
به رهه ل بیمه که ای کراوه
ده، وه ره بینه ماچت کدم

* * *

قه دی وه کوبللوره
ده نا، لی ده، به رهه ل بیمه
حه ریره و، بای نه داوه،
رووی خوت بیمه بهم لاوه

به رهه ل بیمه که ای سووره
« به له ک » سپی ده لی تی تووره
به رهه ل بیمه که ای کراوه
ده، وه ره بیمه ماچت کدم



«نه مام نه مامه» «ابو عطا - ریتم سه و هشت»

دانه ری هد وا زینه ک

جه لب دست له زیره ک

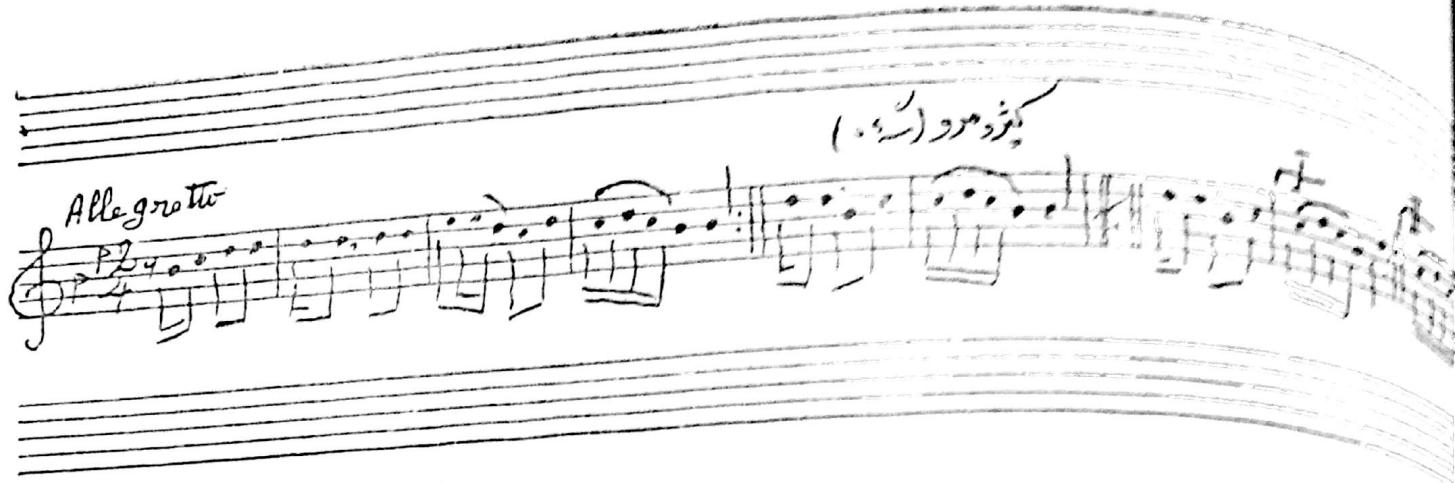
بی فی بان دلم ناسکه په نجده کدت
با بچینه سه رجی له د پانیجه کدت

نه مام نه مامه ئهی هاوارنه مام بو تو سووتاوم یاری نه و نه مام

☆ ☆ ☆

بی فی سه ردلم په نجدي شمشالت
با منيش بگوشم دو و ليم وي کا لت

نه مام! نه ماوم ، من بوت سووتاوم
من شیت وشه یدایه گریجه خاوم



دَبِرَه مَهْ رُوْ جَوَانِي » «سُّرَى سَاه - رِيَتِم . دَوْ دَوْ . وَجَوار »
دانه ری هه وا زیره ک
لَه زِيره ک

کَبِرَه كورده کهی ساز به است خولقاوی به داوی گردون گیر وده ماوی
تو خوا پِیم نا لَی بُوچ واژا کاوی

جَيَّرَه مَهْ رُوْ جَوَانِي گُولَى كور دوستاني
ئاسکی له کَوِيستانی نه ما می بِيَستانی

* * *

کَبِرَه كورده که ! هه ز دلی ئاسکی ده لَی گَذِيزه سهرباسکه وباسکی
چه نده بُون خُوشی چهن ته روناسکی

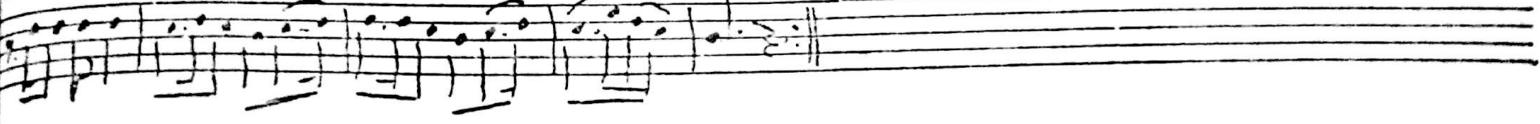
کَبِرَه مَهْ رُوْ جَوَانِي گُولَى كور دوستاني
ئاسکی له کَوِيستانی نه مامی بِيَستانی

* * *

کَبِرَه كورده که بُوچ وادا ما وی ههم د لَی که وی به تَوْر گِيراوی
پا و پا مو و ره جوان گه ردن خه ناوي

کَبِرَه مَهْ رُوْ جَوَانِي با غی حه سه خانی
چه ن له به رد لانی تَوْم ئارامی گیانی

چار و کی (سرمه) ستاد



«چار^۷ و کی^۷ چار^۷ و کی<sup>۷»» س^۲ی گاه - ریتم - شه ش و هه شت»
هه لب^۷ ست له زیره ک
دانه ری هه وازیره ک</sup>

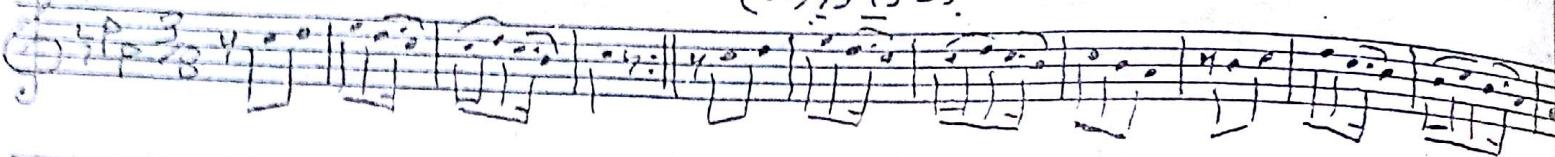
هه وران گازه گازه خ^۷ ویندی سه قرو ، بازه
یارم خوماری نازه ده باب^۷ یت به تاوی چار^۷ و کی^۷
چار^۷ و کی^۷ چار^۷ و کی^۷ ده بابی^۷ بدتاوی ده سر^۷ و کی^۷
یارقه ولی پی^۷ داوم ده چین ب^۷ و مه ندو^۷ و کی^۷



هه وران کل^۷ و کل^۷ ویه ده خ^۷ وینی هه لو^۷ ویه
دل مفته لای ت^۷ ویه ده بابی^۷ بدتاوی ده سرو^۷ و کی^۷
چار^۷ و که چار^۷ و که ده بابی^۷ بدتاوی ده سر^۷ و کی^۷
یارقه ولی پی^۷ داوم ده چین ب^۷ و مه ندو^۷ و کی^۷

Moderato

بوک مریم (مریم ۵۰)



« بوک مریم » « چوارگاه - ریتم - ۷/۴ وله شت »

زیرک داندری هدولی

ه لب ۷/۴ ست له زیرک

عه تو گوارهی عه من گویم
پیامده نیره بو خوم دیم
شونخی، خد لکی بو کانی
به ملو "ینیک" هد رزانی

۷/۴ وخدی ۷/۴ وخدی بوک مریم
سه عات له چواری شه ودا
بو وکی رازاده جوانی
ده، وه ره! بینه ماچت کدم



قیمت گران و وزن سوکی
وهک عه بشه فی بچوکی
عه تو گوارهی عه من گویم

بوکی جوانی تازه بوکی
ده، وهره! بینه ماچت کدم
۷/۴ وخدی ۷/۴ وخدی بوک مریم

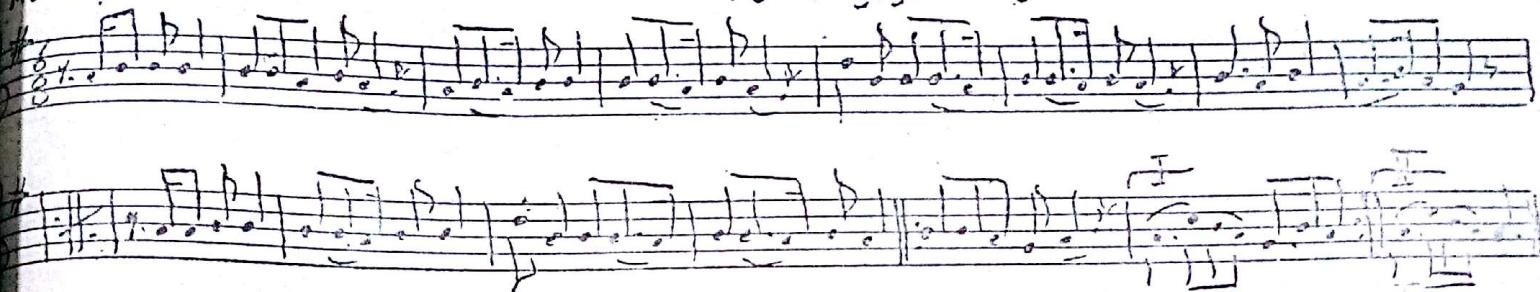


واده روی به یهک جاری
ناسک ۷/۴ ول، ناسک و ناز داری
عه تو گوارهی عه من گویم
پیامده نیره بو خوم دیم

بوک! ده روی له سه رسواری
ده وه ره بینه ماچت کدم
۷/۴ وخدی ۷/۴ وخدی بوک مریم
سه عات له چواری شه ودا

Moderato

چاروله هولیوی (دشتی)



«چارو^۷ که همه ولی^۷ ری^۷ یه» «دشتی - ریتم شاهش و هشت»

له لب^۷ ست له زیر دک
دانه ری^۷ هه وا زیر هک

له دو و ری تو^۷ یه رهش پو^۷ شم
مدست و خمارو سه رخو^۷ شم

به ماقحت دی^۷ فه را مو^۷ شم

چارو^۷ که ههو لی^۷ ری^۷ یه کو^{۷۷} لوانه هدو لی^۷ ری^۷ یه

* * *

له دووری تو^۷ یه عد بد ال^۷ لم
مدست و خمار و بی^۷ حالم

بو^۷ ماقچی^۷ کت زور شه لام

چارو^۷ که هدو لی^۷ ری^۷ یه کو^{۷۷} لوانه هه وا لی^۷ ری^۷ یه

* * *

له دووری تو^۷ گرفتارم مه ستم خمارم ناچارم

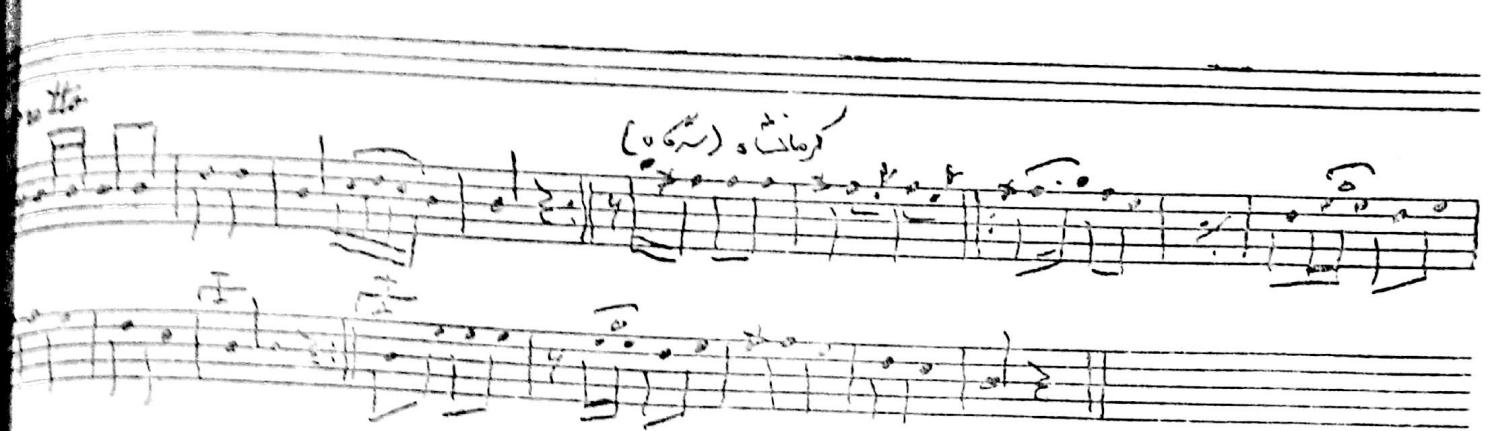
عاشق به چاوی ناز دارم

چارو^۷ که ههو لی^۷ ری^۷ یه کو^{۷۷} لوانه هدو لی^۷ ری^۷ یه



تپی^۷ و سیقای رادیو کرماشان، به سرو^۷ کایتی «عبدالصمدی» که به «قره نی» و لاوی^۷ هونه^۷ ر-
مهند (میرزاده) که به «دوبیه^۷ لون » و (ایزدی) به «ستور» و (پو^۷ لکی) به (زردب)
هاوکاریم له گهل ده کمن له کاتی شریت پ^۷ر کردنہ و هدا

کرمانشاه (سنه ۱۳۴۰)



«کرمانشاه شاری شیرین» «سه‌گاه. ریتم - دوو، وچوار»

دانه دی هه وا زیره ک

هه لب^۲ه ست له زیره ک

جي^۷گاي شيرين جي^۷ي فه رهادى
خو^۷شم دهوي^۷ي كچه جيران
سووره گوله^۷كدي نيه^۷مو كوريان

کرمانشان جي^۷گاي ته جدادى
تا مردن ئه تو^۷م له يادى
ئه تو^۷ دوست و من ده زگيران

* * *

شارى گه ورهى كود دوستانه
خو^۷شم ده وي^۷ي كچه جيران
سووره گوله^۷كدي نيه^۷مو كوريان

کرمانشان شار^۷يکى جوانه
صاحبى طاق و ، بوستانه
ئه تو^۷ دوست و ، من ده زگيران

گردش

Moderato

جسته و معانی شو (سنه ۱۶)

(به سنه ومه قامی شه و) (سی ۷ تا - ریتم دوو. چوار)
دانه ری هه وا زیره ک

شعر له «امامی»

نووری رو خسارت وه ده رخه ده ردی بی درمانه شه و
ظاو ۷ لمه تی زو ۲ لفت له سه رزرو ته لدر ۷ وژ میوانه شه و
دوی ۲ شکورمه ردانه من دیم برده ناوزولفی سیبات
تا بزانن ئه هلی مو ۲ لکی دل ۲ قد لای م ۲ پر دانه شه و
هه رله مه غریب تابه یا نی بی ۲ ووچان د ۲ یتورو ده چی
هدر له دووی خورشیدی خاوره و یل ۲ و سهر گه دانه شه و
کو ۲ یرو نابینایه ۲ پستا که له داخی ر ۲ وژی رزوت
بو ۲ یه ، رهش پوش و، فه قیرو ۲ مات و، به سته زمانه شه و
قه دری شهو چا بگره عاشق ! شه مع و پدروانه ده ۲ لین
سو ۲ زو، گریهی شه مع ۵۵ رشہ وو، سو وتنی پدروانه شه و
عاشق ومه عشووق له ر ۲ وژدا خو ۲ ده پار ۲ یزن له خه ۲ لک
گه رپه نای چا کت ذه وی ۲ بتو ۲ یه و دووه بر ۲ اونه شه و
هه سنه کورده به سنه سستی ۲ را په ره ولی ۲ در که وه
تا وه ۲ لات پی ۲ ده نگ و باسه ، تا له ر ۲ وژ م ۲ یوانه شه و



حہم ناچی دھرم لہو (شور)

«هـم نار نجـ و هـم بـ^٧ يـ «شورـ رـيـتمـ دـوـوـ وـچـوارـ»

دانه ری هه دا زینه اک

۷۶ مسٹ لہ زیرہ ک

سینگ و لهت باغی هه نار دووی هیناوه به یه ک جاز
یه ک سکیان شیرینه بی غایهت یه ک سکیان ترش و مه زه دار
هم نارنج و هدم بی یه مه مکی زه رده به هی یه

سینگو^۷ لدت باغی بی^۷ یه جوتی^۷ نارنجی لی^۷ یه
په پیش که شی بم ده یه که زال^۸ گیان ! مه یلم لی^۹ یه
هدم نارنج و هدم بی^۷ یه ، مه مکی زه رده به هی یه

سینگو^۷ لهت باغی سیوه^۷
ده وه ره بمدهیه ماچی^۷ به ژنت وهک تولو^۷ه میوه
تو خودا له و دم ، و لایوه^۷
هم نارنج و هم بی^۷ یه مه مکی زه رده به هی یه^۷

مریم رکانی (ماهور)



«مریم بو^۷ کانی» «ماهور - شش و هشت»

هه لب^۲ ست له زیره ک
هه واله زیره ک

سو^۷ یند اه خو^۷ م به گو^۷ شدی چاوت
عه سیرم بروم و که وتمه داوت
خو^۷ دای دینم زولفی خاوت
«مریم» ئامان مریم چاوجوان مریم بو^۷ کانی مریمی

* * *

اه سیرم دیلی^۷ بال^۷ به سته بم کوژی^۷ حدقت به ده سته
چاوت جوان عه بر^۷ و پی^۷ و هسته
«مریم» ئامان! مریم چاوجوان مریم بو^۷ کانی مریمی

* * *

اه سیرم کو^۷ تی تو^۷ م له مل توبیت و چاوی پر^۷ له کل
مهم گو^{۷۷} ره وه ، به پیاوی گول
«مریم» ئامان! مریم چاوجوان مریم بو^۷ کانی مریمی



(ناظر نامه کی پرسم) (شور - ریتم ۵۹۹. چوار)

دایه ری هه دا زیره ک

هه لب مسی زیره ک

ناظر نامه کی پرسم عه و گوله میوانی کی یه

سه بارهت به یاری خو م اعادان بی ۷ عه وج ۷ یه

زیر ۷ ی هه زده عه یاره ده مانچه که لد ک ۷ یه

ناظر نامه تا کهی من مه حوی جه مالت بم

مست و خویاروسه رخوش گرفتاری خالت بم

ناسکو ۷۷ له من به غو لامی دووچا وی که را لت بم

☆ ☆ ☆

ناظر نامه بوچ دا جوانی شوخ و ، شیرین زه بازی

له بد رئه و گوزه ده مر ناسکو ۷ دیبا تد کانی

ناظر نامه کی پرسم عه و گوله میوانی کی یه

سه بارهت به یاری خو م اعادان بی ۷ عه وج ۷ یه

زیر ۷ ی هه زده عه یارو ، ده مانچه که لد ک ۷ یه

☆ ☆ ☆

ناظر نامه گم به تو له بدرچی چخ من وا سست

که را ل ۷ گیان بهو یجدانم و کوبوت دهت په رستم

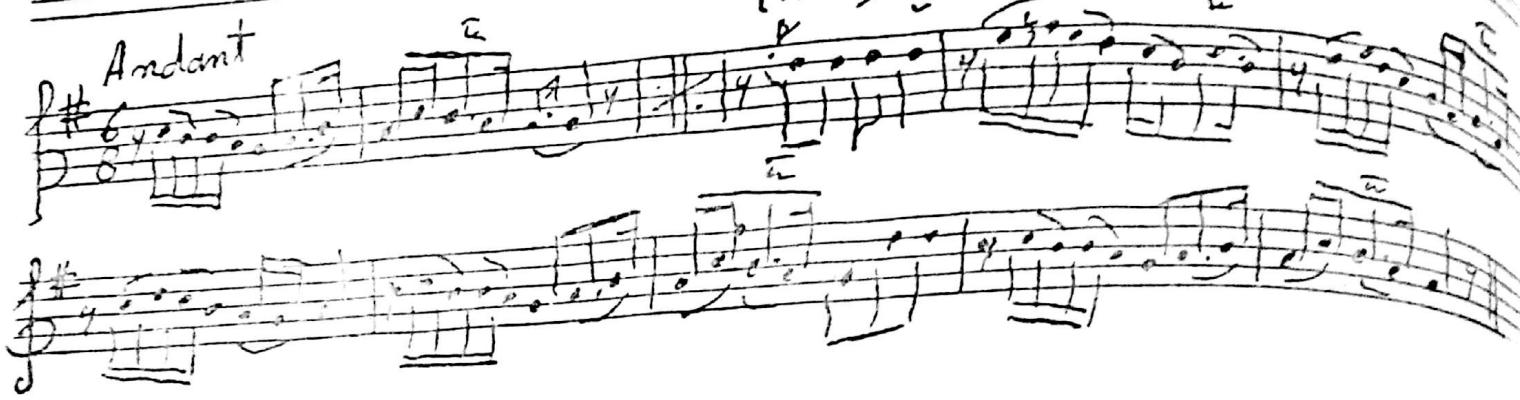
دو گه مهی یه خدم کرد و مه مکو ۷۷ لهی که وته ده ستم

ناظر نامه کی پرسم عه و گوله میوانی کی یه

سه بارهت به یاری خو م اعادان بی ۷ عه وج ۷ یه

زیری هه زده عه یارو و ده مانچه کله ک ۷ یه

نمودویی (ماهور)



(نام دو^۷ی بُو^۷چی نام دو^۷ینی) (ماهور) - ریتم شهش و هش و هشت

هه لبه^۷ست له زیره^۷

داندری ههدا زیره^۷

غه ریم ده م ^۷ ره نجینی	لیم زیزی نام دو ^۷ ینی
وه کو قو مری و شه حینی	گور جیله ده لی ^۷ ی ئاسکی
بو ^۷ لیم زیزی نام دو ^۷ ینی	نام دو ^۷ ینی بُو ^۷ چی نام دو ^۷ ینی
روح ده ددم له مزگینی	ئه گه ربی ^۷ و بمدوینی

* * *

به بیهوده ، ره نجاوه	لیم زیزه و لیم تو ^۷ را وه
به حائل قالبه کهم عاوه	روحت بردم به قوربان
بو ^۷ لیم زیزی نام دو ^۷ ینی	نام دو ^۷ ینی بُو ^۷ چیم نادو ^۷ ینی
روح ده ددم له مزگینی	ئه گه ربی ^۷ و بمدوینی

* * *

ده سر ^۷ و که وده سمالی تیل	لیم زیزه به بی ^۷ ده لیل
ئه سیرم ده مگری به دیل	بوی ^۷ زه رد و زه بوونم
بو ^۷ لیم زیزی نام دو ^۷ ینی	نام دو ^۷ ینی بُو ^۷ چیم نا دو ^۷ ینی
روح ده ددم له مزگینی	ئه گه ربی ^۷ و ، بمد وینی



و «وهك قومري سه ر بالم شينه» (شور - دیتم دو، چوار)

دانه‌رمي هه وا زيرهك

هه لبه ست له زيرهك

ده سه^يك نظامي خول^ي به سدر
له سدر دوو چاوي ردش ئه سمه^ر
ئه سمه ران چادييان جوانه
ده چريک^يني بهم هاوينه

له سه رپرد^ي گرتيان سه نگهر
لنگيان دامي^ي ده سته وخد نجهر
وهى وهى وهى بارانه
وهك قمرى سه ر بالم شينه

* * *

به ئينتاري چاو بازان
ده ك^يشم چمن جوده نازان
ئه سمران چاويان جوانه
ده چريک^يني بهم هاوينه

له سه رپرد^ي پرده بازان
وه ك^و عاشق بو^ي دل^ي خوازان
وهى وهى وهى بارانه
وهك قومري سه ر بالم شينه



یارمه تی و، دلسو^زی کاک « فه ره یدوونی ، مورادی » له نووسینی « زوت
 کانی ئدو گو^رانی یا ندا ، گه^لی جیگای سوپاسه کاک فه ره یدوون ، گه نجیکی
 ھونه رمهندو ، لی هاتووه که له سا^لی ۱۳۱۷ دا ، له کرماشان له داییک بوروو ،
 وله برا کورده کانی کرماشانه . وله زه ندنی سازه دهستی یه کانا به تایبه تی « عوود »
 لی^۲ دان ر^۲ور چالاکه . ئه وبرایه له سه ره تاوه به بی^۲ ما^۲ وستناده ستی داودته ،
 ف^۲یر بروونی م^۲وس^۲یقا ، پاشان له « رادی^۲وتاران » دا ، ده س به کاربوروه ، وله
 بەشی م^۲وس^۲یقا کوردى دازانیارى بیکى به نرخى ، به ده س ه^۲یناوه ، ئیستا کار
 بەدەسى موھە ندىسى ، رادی^۲ و ئیرانه .

بەم بونه وە سپاسى ئە و ھاوا کاريي و يارمه تېي ئەوانه رائە گە يىنم .

حە سەن زەيرك

«غەلەطنامە»

صحیح	خەلەط	دیرى	لاپەرەى
بېیتە	بېینە	۴	۸
کوچى	کوچكى	۱۰	۶
ھە	ھە	۵	۹
زانى	رانى	۱۰	۱۰
گال	کال	۲۲	۱۳
زور	رور	۱۹	۱۰
زور	زور	۵	۱۹
ئازايىه	ئازاوبە	۱۴	۲۰
زور	روو	۱۴	۲۷
ھيچم	ھيجم	۷	۶
گوهەرى	گھورى	۲	۲۸
صەدای	صەمدای	۹	۲۹
ئەوشە و شەوهاوينە	ئەوشە وەها وينە	۵	۳۳

لە شەرىور مانگى ۱۳۴۵ ئەم كىتبە لە چاپخانەى
«چاپ رنگىن» لە تاران تەۋاوبۇ

چوپانی

کوردستان

هونزیوک